

Pintura mural representant a Ermessenda de Carcassona

Sant Quirze de Besora

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: A l'interior de l'Ajuntament de Sant Quirze de Besora. Plaça Major, 1
Emplaçament
Alçada: A la caixa d'escala de l'ajuntament de Sant Quirze de Besora 581,3

Coordenades:

Latitud: 42.100288637017
Longitud: 2.2225922475927
UTM Est (X): 435718
UTM Nord (Y): 4661204

Classificació

Número de fitxa 08237 - 73
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Expressionisme Cubisme
Segle XX
Any 1992
Autoria de l'element: Oriol Balmes i Bosch
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Es troba penjat a la caixa de l'escala noble que puja al primer pis de l'ajuntament i protegit per la llanterna que il·lumina la mateixa.
Protecció Física
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Protegit i situat a dins de l'ajuntament de Sant Quirze en un lloc visible per tothom però fora de l'abast de tothom ja que es troba situat a una determinada alçada
Accés Restringit
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Sant Quirze de Besora
Autoria de la fitxa Pere Cascante Torrella
Data de registre de la fitxa: ds., 22/07/2023 - 10:38

Descripció

Quadre abstracte que representa el passat i el present de la història de Sant Quirze i que es denomina "arrels santquirzenques" i que representa com a figures centrals Ermessenda de Carcassona, el bisbe i abat Oliva i el noble Gombau de Besora, tres personatges del 970 i que moriren al segle XI i ue tingueren un fort ressò en la història de la vila de Sant Quirze. En el cas de la comtessa Ermessenda, comtessa de Barcelona, Osona i Girona i de que es coneix un ampli repertori bibliogràfic va passar els darrers anys de la seva vida en una casa situada a prop de l'església de Santa Maria i la que Victor Bordas formula la hipòtesi que estava situada al ,oc de l'actual ajuntament, antiga casa del Comú i que plaça que la presideix(plaça Major) seria el pati d'armes de mateix castell. No obstant això Ermessenda està assentada damunt d'un tron, doncs la documentació i escrita la descriu com una dona de gran bellesa. La figura d'Ermessenda s'alça dominant i sobresortint per damunt del rostre dels altres personatges com a símbol del seu poder. Darrere seu es dreça ña figura de l'abat i bisbe Oliba recolzat a la seu d'Osona i els monestirs de Ripoll i Cuixà i conseller de la mateixa abadessa. La seva figura és perfectament identificada amb la representació del bàcul, la mitra i les riques vestimentes (casulles) que aporta. Davant la figura d'Ermessenda i situat a la dreta del quadre hi trobe un tercer personatge que tingué un fort ressò en la història de Sant Quirze. Gombau de Besora fundador de les cases de Sant Miquel del Fai (vallès Oriental)home de confiança d'Ermessenda i senyor d'amplis dominis entre ells les cases de Besora . La figura de Gombau perfectament reconeixible a la dreta del quadre amb el seu elm, recolzat a la seva espasa i vestit amb cota de malla. Actuant com a teló de fons del quadre hi ha a la part del darrere la representació de la vila de Sant Quirze amb el pont damunt del Ter, focus i font de riques a de l'industria llanera i cotonera dels segles XVI- XIX a,b el pont damunt seu, com a símbol de la vila amb els tres arcs a l'esquerra i com a teló de fons l'església i la vila de Sant Quirze desenvolupada al voltant seu i amb les xemeneies de les fàbriques Guixà i trinxet, símbols de la puixança econòmica i de la revolució industrial. A la part esquerra del quadre i darrera i dons del ter on es representa el paratge de la Verneda hi ha la representació del Castell de Montesquiú, seu de la família dels Juncadella i en origen una sala o torre de Besora. Al fons hi ha la silueta de la serra de Santa Maria amb el castell de Besora i al fons de tot Milany amb els castells de Milany entre el Bisaura i el Vidranès. A la part dreta del quadre i situat entre el cap de Gombau i el bàcul del bisbe hi ha la representació dels paisatges forestals que configuren les valls de la riera de la Foradada els boscos de les serres de la Cogulera, boscos de Bellunt i un arbre que podria molt ben ser el roure del Padró situat al paratge de la font del Padró

Observacions:

Quadre cubista i surrealista carregat de simbolisme i identitat que permet definir en un quadre la història de la vila, els personatges il·lustres i els símbols del paisatge del seu entorn.

Història

Oriol Balmes i Bosch, artista local i fill de Sant Quirze (1927-2016) ha exposat en moltes sales i galeries d'art amb temàtica diversa. Fidel i regidor de l'escola balmesiana de Barcelona ha pintat nombrosos quadres arreu amb temàtica diversa però sempre vinculats amb elements de la història i identitat catalana. Destaca sobre els castellers ja que era un gran apassionat sobre aquest mon, de fet trobem obres seves a l'exposició del museu reina Sofia de Madrid, a Valls on va cedir dues escultures i un quadre dels castellers a l'església

de Santa Maria de Cubelles també hi trobem unes pintures murals seves pintades al fresc damunt del baptisteri. Dins del mateix ajuntament però no exposat hi ha un altre quadre del mateix autor que representa la font del bufí amb una mare i un nen omplint gerres i pitxers d'aigua de ceràmica i amb el broc de la font darrere seu. En aquest cas la pintura no és tant cubista sinó més aviat expressionista

Bibliografia

PLADEVALL I FONT, ANTONI, 1992. "Arrels Santquirzenques". Programa de la Festa Major. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

DDAA, 1993. Programa de la Festa major de Sant Quirze de Besora. Ajuntament de Sant Quirze de Besora

[www.tribuna del bergueda blogspot](http://www.tribuna.del.bergueda.blogspot)

